

Vlaams
Parlement

vergadering **C23**
zittingsjaar 2018-2019

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering en Stedenbeleid

van 23 oktober 2018

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het risico op aanslagen door extreemrechtse burgerwachten – 2433 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Nadia Sminate aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de auditrapporten die Audit Vlaanderen bij de lokale besturen heeft uitgevoerd – 2461 (2017-2018)	8

**VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het risico op aanslagen door extreemrechtse burgerwachten
– 2433 (2017-2018)**

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Ik heb deze vraag enkele weken geleden ingediend omdat er een paar toch wel alarmerende zaken waren. Op 20 augustus stond in een aantal krantenartikelen dat de Staatsveiligheid waarschuwde voor het gebruik van geweld door extreemrechtse burgerwachten hier in België. Ze verwezen vooral naar het buitenland, naar de ons omringende landen die al zulke gevallen hebben gekend. Er werd verwezen naar Frankrijk, Finland en Duitsland. Gelukkig zijn we hier voorlopig gespaard gebleven van zulke aanslagen. We weten echter uit het verleden dat bijvoorbeeld bij jihadistische aanslagen, wanneer er iets beweegt in de landen rondom ons, wij niet veilig zijn en we waakzaam moeten zijn. We moeten onze verantwoordelijkheid daarin nemen.

Europol heeft een analyse gemaakt en spreekt over een verdubbeling van het aantal extreemrechtse geweldplegingen vorig jaar in vergelijking met het jaar voordien. Zoals ik al eerder zei, zien we dat ze actief zijn in onze buurlanden. Daarnaast heeft Europol het ook over een groter risico omdat die groepen meer georganiseerd zijn en de kans groter is dat ze wapens en geweld gebruiken.

Op 8 oktober werd trouwens herbevestigd in een artikel in The Financial Times dat we zeer waakzaam moeten zijn. De afgelopen weken, maanden en jaren zien we verschillende vormen van extreemrechts geweld opduiken. Zo is er in Griekenland Gouden Dageraad, ons allen bekend, waar sommigen in dit parlement jammer genoeg nauwe banden mee hebben. In Frankrijk is er Génération Identitaire en in Duitsland waren er een aantal geweldsplegingen.

Maar ook bij ons zagen we op 5 september via een Pano-reportage dat Schild en Vriend dat een studentikoze organisatie lijkt te zijn, in werkelijkheid zeer haatdragend is en extreemrechtse taal hanteert. In de reportage werd af en toe gedweept met burgeroorlogen die zouden moeten uitbreken en er waren foto's waarop mensen trots met wapens paradeerden. Dat is toch alarmerend en dat moet ons vanuit deze commissie en u als coördinerend minister voor alles wat te maken heeft met de aanpak van gewelddadige radicalisering tot reflectie nopen.

De les die we de afgelopen jaren hebben geleerd, is dat we niet voorzichtig genoeg kunnen zijn. Jihadistische terreur vormt nog altijd een risico in Vlaanderen en in Europa maar het is niet het enige risico dat we vandaag lopen. We moeten op alle vlakken onze verantwoordelijkheid nemen.

Minister, hebt uzelf, heeft de Staatsveiligheid of hebben federale collega's of andere instanties u gecontacteerd over de zaak die wij in de pers hebben gelezen, over de uitzending die er is geweest?

Als u leest wat Europol schrijft en als u ziet wat er in die reportage is gebeurd en wat er gebeurt in de ons omringende landen, welke stappen wilt u dan ondernemen om deze problematiek aan te kaarten?

Europa heeft aangegeven, bij monde van commissaris Julian King die verantwoordelijk is voor de aanpak van de veiligheid in de Europese Unie, dat er middelen moeten worden vrijgemaakt voor 'counternarratives' en het aanpakken

van digitale vormen van radicalisering en extreemrechts. Op welke manier wilt u daar zelf werk van maken?

Minister, wat zult u doen aan dit probleem?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Annouri, u hebt een aantal bijkomende vragen gesteld die u niet hebt gesteld in uw initiële vraag van een tijdje geleden maar ik ben voorbereid, ik had ze zien aankomen.

U vraagt of de Staatsveiligheid, de federale collega's of andere instanties me hebben gecontacteerd in verband met deze problematiek. Het ging dan in eerste instantie over de Pano-reportage en over de hoorzitting die heeft plaatsgevonden met het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD) en de Staatsveiligheid, in een besloten vergadering van de Commissie voor de bestrijding van gewelddadige radicalisering op 13 september 2018. Noch OCAD, noch de Staatsveiligheid, noch de federale collega's hebben me daarover gecontacteerd.

Het Vlaams actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering en polarisering heeft betrekking op alle ideologieën, denkbeelden en levensovertuigingen die onze rechtsstaat zouden kunnen ondermijnen. Dat staat ook letterlijk in het plan. Mijnheer Annouri, u spreekt hier nu alleen over extreemrechts en u vergeet compleet extreemlinks, terwijl dat ook een gevaar kan zijn. Begin december is een voorgangsrapportage gepland in dit parlement met betrekking tot het Vlaams actieplan.

Het actieplan bestaat grotendeels, voor ongeveer 80 procent, uit algemene maatregelen die relevant zijn in de aanpak van alle vormen van gewelddadige radicalisering en polarisering, dus ook in de aanpak van rechts-extremisme. Een zeer concreet voorbeeld is de radix-tool die werd ontwikkeld door de stad Antwerpen, en die ik nu verder laat verspreiden in heel Vlaanderen, en die zich concreet richt op alle vormen van radicalisering, dus niet alleen op jihadisme maar ook op extreemrechts en extreemlinks en alle mogelijke tussenvormen.

Daarnaast verwijs ik ook graag naar de verschillende maatregelen uit het actieplan voor het versterken van de weerbaarheid van jongeren, het stimuleren van actief en gedeeld burgerschap, het creëren van verbinding tussen mensen, het aanpakken van haatspraak enzovoort. Ook rechts-extremisme pakken we met zulke maatregelen aan.

Mijnheer Annouri, u had het in uw vraag over de counternarratives. Ook daar gaat het over elke vorm van extremisme, polarisering en gevaar voor radicalisering, niet alleen over jihadisme. De details van al deze maatregelen staan uitvoerig beschreven in het actieplan.

We moeten rechts-extremisme even vastberaden aanpakken als islamextremisme of links-extremisme. Het is belangrijk om niet te focussen op één groep maar alle vormen van extremisme samen aan te pakken. Maar tegelijk moeten we oog hebben voor de bezorgdheden van mensen over migratie, terreur en islam. Ik ben het op dat punt volledig eens met de analyse van Christophe Busch, directeur van Kazerne Dossin, in De Tijd van 8 september. Hij geeft terecht aan dat als we de bezorgdheden van mensen over terreur, migratie en een deel van de islam niet ernstig nemen, we hen net naar extremere posities duwen en radicalisering in de hand werken. En wie ben ik om de directeur van de Dossinkazerne tegen te spreken?

Ik geef u hierbij een treffende illustratie. In mei van dit jaar werden de resultaten van de survey 'Samenleven in Diversiteit' voorgesteld, en daaruit blijkt dat de

helft van de bevroegde Belgische herkomstgroep een spanningsveld ziet tussen islamitische en westerse levenswijzen. Die survey is ook al aan bod gekomen in deze commissie, maar ook in andere commissies en in de plenaire vergadering. De Morgen concludeerde daaruit dat 'Vlamingen racistisch tegenover moslims' zijn. Het is net door zulke morele diskwalificaties dat polarisering in de hand wordt gewerkt. Ik heb De Morgen daarop aangesproken, niet dat ze naar mij luisteren, maar ik vind het zeer kwalijk dat men dan uitpakt met zulke titels.

Samengevat: deze Vlaamse Regering heeft een globale aanpak waarmee ze alle vormen van extremisme wil bestrijden. Religieus extremisme, extreemrechts, extreemlinks en alles wat daartussen zit, pakken we met dezelfde vastberadenheid en vanuit dezelfde filosofie aan.

Mijnheer Annouri, u hebt verwezen naar een rapport van Europol. Het laatste beschikbare rapport is het rapport uit 2017. Daarin staan een aantal belangrijke conclusies. In 2017 werden er twee aanslagen gerapporteerd, beide van jihadistische strekking. Met andere woorden: er waren geen aanslagen vanuit separatistische hoek of vanuit extreemrechtse of -linkse hoek.

Wat zien we als we België als land overstijgen en uitzoomen naar de hele Europese Unie? In 2017 vielen in de Europese Unie 68 dodelijke slachtoffers en 844 gewonden bij terroristische aanslagen. De overgrote meerderheid van de slachtoffers viel bij jihadistische aanslagen, namelijk 62 doden en 819 gewonden. De vijf aanslagen in 2017 vanuit extreemrechtse hoek werden enkel en allemaal gerapporteerd door het Verenigd Koninkrijk. Dat is een van onze buurlanden, daar hebt u gelijk in, maar het gebeurde dus niet bij ons. De aanslagen vanuit separatistische hoek werden gerapporteerd door het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Spanje.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U zegt dat u de vragen had verwacht; ik vrees dat ik ook een beetje de antwoorden had verwacht. We zeggen voor een deel hetzelfde.

Ik wil eerst een paar dingen overlopen. U zegt dat er geen contact is geweest met de Staatsveiligheid en de federale overheid. Ik vraag me af of u dat een goede zaak vindt of niet. Vindt u dat een goede zaak of niet? Zou u zelf ook geen stappen kunnen zetten en kunnen vragen of er iets is dat u als Vlaams coördinerend minister zou moeten weten of niet? Of denkt u: 'Niemand vraagt me iets. Prima, dat is ok, daar laten we het dan bij.'

Ik zal een paar gelijkenissen tussen u en mij aankaarten. Ik ben het volledig met u eens dat elke vorm van extremisme moet worden bestreden. Ik heb dat in deze commissie en in de commissie tegen radicalisering meermaals herhaald. Elke vorm van extremisme, en vooral gewelddadig extremisme, moet worden bestreden. Het gebruik van geweld is nooit een excuus, of het nu wordt gebruikt door extreemrechts of extreemlinks. We aanvaarden dat niet van eender welke vorm van ideologie of religie die dit gebruikt als schaamlapje. We moeten daar zeer streng tegen optreden.

U zegt dat we de bezorgdheden die mensen hebben, deels moeten wegnemen. Er is een voedingsbodem, zegt Christophe Busch en dat klopt. Christophe Busch heeft dat ook gezegd over hoe mensen zich tot jihadistische en religieuze aanslagen lieten verleiden. Mensen voelen zich uitgesloten. Mensen die zich als een paria behandeld voelen, zijn een vogel voor de kat, voor jihadistische ronselaars. We moeten discriminatie wegnemen en mensen een plaats geven in onze samenleving. Ik ben het daar volledig mee eens. Je moet die voedingsbodem wegnemen

maar tegelijk is geen enkele vorm van die voedingsbodem een excuus voor het gebruik van geweld en gewelddadige radicalisering.

Ik denk dat iemand van uw partij heeft gezegd dat racisme nooit kan verklaren of goedpraten dat je geweld gebruikt, en dat klopt. Migratiestromen en de uitdagingen rond vluchtelingen mogen nooit een excuus zijn voor het gebruiken van geweld en extremisme. Uiteraard moet je inzetten op het wegnemen van de voedingsbodem, maar het een is geen excuus voor het ander. Laten we daar heel duidelijk over zijn.

Wat de cijfers van Europol betreft, heb ik het rapport zelf gedeeld op Twitter zodat iedereen het ook kan zien. Het klopt wat u zegt. Ik heb ook in mijn vraagstelling duidelijk gezegd dat er nog altijd een probleem is van religieus geïnspireerde aanslagen, jihadisme. We mogen niet laks worden, maar tegelijk zie je dat de extreemrechtse geweldpleging een probleem wordt en dat we er waakzaam voor moeten zijn.

Het gaat om onze buurlanden. Ik heb in mijn initiële vraag gezegd dat we ons gelukkig moeten prijzen dat het bij ons nog niet is gebeurd, maar je moet er wel waakzaam voor zijn en ervoor zorgen dat het niet naar hier doorsijpelt. In die zin, moeten we heel waakzaam zijn en moeten we enkele stappen vooruit denken.

Minister, u hebt in het algemeen gezegd – en verbeter mij als ik niet juist bent – dat u van alles aan het doen bent en dat dit alle vormen van radicalisering en extremisme tackelt op dit moment. Ik weet dat u bijvoorbeeld een projectoproep hebt gedaan en dat verschillende organisaties hebben ingetekend. Bijvoorbeeld de meetingpoints in Antwerpen vind ik een heel goede zaak. Men gaat met jongeren in gesprek om jihadisme te bekampen en om te vertellen hoe ze zich kunnen weren tegen mensen die de oproep tot jihadisme en extremisme doen. Het gaat over het mondig maken van jongeren en het aanscherpen van burgerzin en het maken van sterke burgers.

Minister, hoeveel van die projectoproepen zijn er om jongeren weerbaar te maken tegen extreemrechtse groeperingen? Ik zou graag weten of ze daarvoor ook worden ingezet, ja of neen, en of we daarover niet moeten nadenken.

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Voorzitter, collega's, ik kan me niet van de indruk ontdoen dat er op het moment van de indiening van de vraag veel meer animo was voor dit thema dan op het moment van de vraagstelling, en dat komt natuurlijk door de Panoreportage die we allemaal hebben gezien en waarvan we de inhoud uiteraard allemaal veroordelen.

Wat u zegt, klopt ook. De berichten vanuit de ons omringende landen zijn mischien zorgwekkend, maar wat u niet vertelt in de vraagstelling en waarover we intussen toch wel wat toelichting hebben gekregen in de besloten zitting en waarover we uiteraard niet in detail kunnen en mogen treden, is toch wel het feit dat de actiebereidheid van de jongeren, extreemlinkse en extreemrechtse, zeer laag ligt. Dat is toch echt wel niet een detail om mee te nemen in de vraag die vandaag wordt gesteld. We moeten ook wel weten dat onze veiligheidsdiensten, OCAD en Staatsveiligheid, intussen op de OCAD-lijst de namen van die jongeren hebben opgenomen. Zoals de minister zegt, wordt er niet gesproken over extreemlinks in uw vraagstelling, terwijl we zien dat het aantal extreemlinkse jongeren met gewelddadige ideeën vele malen hoger ligt dan het aantal extreemrechtse.

Dit gezegd zijnde, denk ik dat de conclusie duidelijk is: de veiligheidsdiensten hebben gehoor gegeven aan de oproep om de jongeren in het oog te houden. Ze

hebben dat hier ook bevestigd. Ze hebben hen op hun lijst gezet. Ik denk dat we daarnaast moeten blijven strijden tegen dat soort ideeën. Of ze nu ideologisch of religieus van aard zijn, het maakt niet uit: we staan op één lijn en we moeten blijven vechten tegen dat soort waanideeën.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega Annouri, ik heb totaal geen bijkomende informatie gekregen van de Staatsveiligheid of van OCAD zoals ik ook in mijn initieel antwoord heb gezegd, los van datgene wat in de besloten zitting is besproken. Ik kan er niet meer over zeggen dan dat. U weet dat ik niet zomaar mijn telefoon kan nemen en naar OCAD of de Staatsveiligheid bellen zodat ze mij alle informatie geven. Zo werkt het jammer genoeg niet in dit toch wel moeilijk land. Dat is al meermaals aan bod gekomen, ook als het over andere thema's ging.

U verwijst concreet naar het project met de meetingpoints. Ik wil zeggen dat die projecten meestal generiek van aard zijn, dat ze focussen op het weerbaar maken van jongeren. Alle vormen van extremisme kunnen daar aan bod komen. Ze komen ook in detail aan bod in de voortgangsrapportage en bijkomend – en dat kan u misschien wel bevredigen in mijn antwoord – is het ook zo dat we met verschillende jongeren in dialoog zullen gaan om te vragen wat ze van zulke meetingpoints vinden. Kan het nog beter worden aangepakt? Moet het nog breder? We gaan zelf ook in dialoog. Op basis daarvan kunnen we de voortgangsrapportage en het actieplan nog bijsturen. Ik denk dat het zeer zinvol is dat we dat doen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Collega Sminate, eerst en vooral over de animo van de vraag. Ik hoop dat de animo altijd groot is voor eender welke vraag die gaat over het aanpakken van extremisme en het mogelijke risico op geweldplegingen. Ik denk dat het niet afhankelijk moet zijn van een tv-uitzending.

Ik zal niets zeggen over de besloten zitting die heeft plaatsgevonden maar ik wil wel kort terugkomen op wat u hebt gezegd. U zegt dat er een lage actiebereidheid is bij de jongeren van extreemrechts, maar toch worden ze op een lijst gezet bij Staatsveiligheid. Dat lijken me toch twee verschillende zaken. Als er werkelijk een lage actiebereidheid is of als het gaat over iets waar we ons niet te veel zorgen over moeten maken, denk ik niet dat bepaalde veiligheidsdiensten die personen zullen opvolgen. Ik neem aan dat die mensen om een reden worden opgevolgd. Dat brengt me terug bij mijn initiële opmerking, namelijk dat er verschillende vormen van extremisme zijn die een maatschappij kunnen gijzelen.

We hebben de afgelopen jaren terecht hard gewerkt rond het meest actuele probleem, namelijk religieus geïnspireerd extremisme, maar dat is niet het enige gevaar voor onze maatschappij. We merken in Europa een opkomst van extreemrechts geweld en van extreemrechtse radicalisering. Verschillende mensen, ook jongeren, worden daardoor gegrepen en we moeten daar als maatschappij weerbaar voor zijn. Dat zijn we volgens mij op dit moment te weinig. We moeten daar dan ook de nodige aandacht aan besteden en niet pas in actie schieten wanneer er iets gebeurt waarbij dodelijke slachtoffers vallen en ons pas dan afvragen waar we fouten hebben gemaakt. We moeten dit nu aanpakken. Minister, we zullen het daar verder over hebben tijdens de voortgangsrapportage.

MSC Ahlan organiseert meetingpoints, maar dat is een generieke manier van aanpakken, terwijl we hier maatwerk nodig hebben. We moeten jongeren die kwetsbaar zijn voor een zekere vorm van radicalisering, op die plekken vinden waar ze aanwezig zijn. Bepaalde organisaties die meetingpoints organiseren

waarbij vooral religieuze topics aan bod komen, zullen weinig mensen bereiken die het risico lopen om gegrepen te worden door extreemrechtse radicalisering. Men mag daar dus niet te generiek in denken, er is maatwerk nodig en dat is vandaag nog niet het geval.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Nadia Sminate aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de auditrapporten die Audit Vlaanderen bij de lokale besturen heeft uitgevoerd – 2461 (2017-2018)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Minister, heel wat steden en gemeenten hebben een audit van Audit Vlaanderen gekregen. Mijn gemeente bekijkt momenteel samen met Audit Vlaanderen de procedures. Ik vind dat heel interessant. Mijn vraag is eigenlijk hoe een gemeente moet omgaan met de informatie die ze krijgt van Audit Vlaanderen. Er bestaat een grote tegenstelling in de manier waarop men daarmee moet omgaan wanneer het over een organisatie- of thema-audit gaat en wanneer het om een forensische audit gaat.

Minister, bent u van oordeel dat de resultaten van een organisatie- of thema-audit moeten worden besproken op de gemeenteraad? Vindt u het verantwoord dat zo'n auditrapport in besloten vergadering wordt besproken? Bent u van plan om een toetsingskader voor de lokale besturen uit te werken zodat de resultaten van die audit kunnen worden vergeleken met andere besturen? Op dat moment kunnen ook besturen die geen audit hebben gekregen, hun werking verbeteren door die vergelijking. Bij een forensische audit gebruikt men de term 'strikt betrouwbaar'. Wat houdt dat precies in? Bent u van plan om richtlijnen te verstrekken aan de lokale besturen over de wijze waarop zij moeten omgaan met de auditrapporten van Audit Vlaanderen? Het gaat dan vooral over die forensische audits.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega's, vind ik dat een organisatie- of een thema-audit in de gemeenteraad moet worden besproken? Mijn antwoord is ja. Interne controle of organisatiebeheersing bij een lokaal bestuur is volgens mij cruciaal. Het Gemeentedecreet en het decreet Lokaal Bestuur (DLB) laten daar geen enkele twijfel over bestaan. Volgens die decreten moet een gemeente een organisatiebeheersingssysteem hebben, moet er jaarlijks over worden gerapporteerd aan de gemeenteraad door de algemeen directeur én het moet periodiek worden geauditteerd door Audit Vlaanderen. Anders dan in het voormalige Gemeentedecreet wordt nu in het decreet Lokaal Bestuur zelfs bepaald dat het rapport van Audit Vlaanderen aan de voorzitter van de raad moet worden bezorgd en de voorzitter moet het aan de raadsleden bezorgen. Dit is een wijziging ten opzichte van het voormalige Gemeentedecreet. Dat laat mijn inziens weinig twijfel bestaan over het belang dat wij allen hechten aan de gemeentelijke 'organisatiebeheersing' en aan de rapporten van Audit Vlaanderen en aan de opvolging ervan. Ik vind dat de raad het aan de raadsleden bezorgde organisatie-auditrapport moet bespreken – maar de gemeenteraad bepaalt dat natuurlijk wel zelf –, net zoals de directeur de raad moet rapporteren over het organisatiebeheersingssysteem.

Vind ik het verantwoord dat een auditrapport in besloten vergadering wordt besproken louter en alleen om de aanmerkingen van Audit Vlaanderen over de

werking van het bestuur naar de buitenwereld verborgen te houden? Openbaar debat in de gemeenteraad is nogal essentieel in een democratie. Ik vind dus wel dat het moet gebeuren. Ook over het algemene functioneren van de gemeentelijke administratie en de mate waarin de organisatie georganiseerd is om doelstellingen efficiënt en integer te realiseren, moet kunnen worden gedebatteerd. In het Gemeentedecreet en het DLB wordt opgesomd wanneer kan worden afgeweken van de regel van openbaarheid van de vergadering: het gaat om aangelegenheden die de persoonlijke levenssfeer raken en een tweederde-meerderheid – ook de oppositie moet dus stemmen aanleveren – beslist tot besloten vergadering, in het belang van de openbare orde of op grond van ernstige bezwaren tegen de openbaarheid.

Ga ik een toetsingskader uitwerken zodat besturen de resultaten van audits van Audit Vlaanderen kunnen vergelijken met andere besturen? Neen, dat ben ik niet van plan. Audit Vlaanderen is een onafhankelijke organisatie en reikt de besturen zelf de nodige instrumenten aan om aan de slag te gaan met de resultaten van de audits. Audit Vlaanderen heeft ook al heel wat nuttige initiatieven genomen. Het publiceert 'globale rapporten' over de thema-audits en algemene organisatie-audits. In die rapporten staat duidelijk aangegeven wat er goed loopt en waar er pijnpunten zijn. Zo kunnen ook de niet-geauditeerde organisaties zich informeren over de belangrijkste bevindingen, de eigen organisatie hiermee vergelijken en hiermee rekening houden bij de uitbouw van hun systeem van organisatie-beheersing. Dit alles is publiek. Het publiceert eveneens 'goede praktijken' van lokale besturen. Dit zijn werkmethoden die een interne procedure bij Audit Vlaanderen doorstaan hebben en goedgekeurd zijn en waaraan andere lokale besturen zich kunnen spiegelen indien dat gewenst is. Samen met mijn administratie en de provinciegouverneurs organiseert Audit Vlaanderen bovendien studiedagen over de belangrijkste vaststellingen uit de globale rapporten. Ook daar kunnen gemeenten inspirerende voorbeelden opdoen.

Wat houdt de vermelding 'strikt vertrouwelijk' op een forensisch rapport precies in en wat zijn de redenen voor de vertrouwelijkheid? U weet dat er drie soorten audits zijn. De forensische audit is eigenlijk de strafste soort, als ik het zo mag uitdrukken. Het bevat meestal beschrijvingen van gedragingen of handelingen van bij naam genoemde of gemakkelijk identificeerbare natuurlijke personen. Dat is privacygevoelige informatie, vandaar de vermelding 'strikt vertrouwelijk' op deze rapporten. Het lokale bestuur moet zeer omzichtig omgaan met de informatie die in het rapport vervat zit. Zodra Audit Vlaanderen het auditrapport heeft opgeleverd aan het bestuur, verkrijgt dit rapport de hoedanigheid van een bestuursdocument.

Overheden mogen niet alle bestuursdocumenten openbaar maken. Zo mag de openbaarmaking van een bestuursdocument bijvoorbeeld geen afbreuk doen aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het lokale bestuur moet zowel de privacywetgeving als het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur in acht nemen. Dit geldt zowel voor de beslissing om het rapport in openbare of gesloten zitting te bespreken, als voor de beslissing om al dan niet in te gaan op vragen over openbaarheid van bestuur met betrekking tot het forensisch auditrapport.

Uw vraag naar richtlijnen voor de lokale besturen over hoe om te gaan met een forensische audit, is een terechte vraag. Lokale besturen worden – dat hoop ik toch – slechts uitzonderlijk met een dergelijk rapport geconfronteerd. Het is niet onlogisch dat een bestuur daar vragen bij heeft en geen fouten wil maken. Het is een vraag die overigens al eerder is geopperd, ook in het auditcomité van de lokale besturen. Om aan deze vraag tegemoet te komen, hebben Audit Vlaanderen, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en mijn administratie Binnenland Bestuur (ABB) inderdaad het initiatief genomen om

hierover een handreiking te ontwikkelen. Deze handreiking is intussen via de webstek van Audit Vlaanderen en de VVSG beschikbaar gesteld voor alle lokale besturen. De volgende onderwerpen zullen erin aan bod komen: het verloop van een forensische audit en de samenwerking tussen Audit Vlaanderen en het lokale bestuur; informatieverspreiding tijdens de audit; maatregelen tegen mogelijk betrokken personeelsleden; informatieverspreiding na de audit wat de openbaarheid van bestuur betreft en de bespreking van het rapport tijdens een openbare of gesloten raadszitting; beroepsgeheim en discretieplicht en mogelijke gerechtelijke stappen.

De handreiking is een soort eerste hulp voor lokale besturen bij een forensische audit. Het is mogelijk dat deze handreiking in de toekomst wordt bijgeschaafd, wanneer er daarover aanvullende inzichten zouden zijn. Het is dus geen statisch document maar een document dat kan na verloop van tijd worden aangevuld zodra de lokale besturen meer inzichten kunnen aanleveren.

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik vind het een zeer goede zaak dat u zegt dat het belangrijk is dat er in openbare zitting kan worden gedebatteerd over die audits want het is natuurlijk de bedoeling dat de besturen aan de slag gaan met de tips en opmerkingen die daarin staan. Het zou natuurlijk jammer zijn indien besturen met een ruime meerderheid die meerderheid zouden gebruiken om dit achter gesloten deuren te laten plaatsvinden, maar dat is nu eenmaal hun recht.

U spreekt over die handreiking. Ik heb die ook gelezen, maar ik heb daar nog een bijkomende vraag over. Daar staat in dat de organisatie het rapport van een forensische audit wel deels moet bekendmaken aan de aanvrager wanneer die kan aantonen dat hij rechtstreeks en persoonlijk in zijn rechtssituatie wordt geraakt. Dan vraag ik me af of bijvoorbeeld belastingbetalers die financiële belangen hebben bij wat er is gebeurd in die gemeente, dat rapport kunnen opvragen, dat dan deels of volledig moet worden overgemaakt aan die persoon.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Collega Sminate, er bestaat eigenlijk geen algemene regel over. Het wordt casus per casus bekeken en soms is ook het advies van het parket nodig.

Collega's, ik wil misschien toch nog eens herhalen wat ik in het begin van mijn antwoord heb gezegd. Wat de thema- en organisatie-audit betreft – ik heb het niet over de forensische, natuurlijk, want u hebt allemaal door dat het een aparte categorie is –, heeft het decreet Lokaal Bestuur eigenlijk ervoor gezorgd dat er meer over kan worden gedebatteerd in openbaarheid in de gemeenteraad omdat we nu ook hebben bepaald dat het rapport, voor zover het over die twee soorten audits gaat, aan de voorzitter van de raad moet worden bezorgd en dat de voorzitter het ook aan de raadsleden moet bezorgen. Tot voor kort kregen ze het en konden ze het bezorgen of konden de raadsleden het gaan inkijken, maar nu is het verplicht dat de voorzitter van de gemeenteraad het aan de raadsleden bezorgt. Dan kan er, met welke meerderheid dan ook, besloten worden om het al dan niet in openbaarheid van de zitting te bespreken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.